

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NO. 184. — ŠTEV. 184.

NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 8, 1934. — SREDA, 8. AVGUSTA 1934

TELEFON: CHelsea 3-3878

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

VLADA OBLJUBLJA POMOČ VSLED SUŠE PRIZADETIM

VSLED SUŠE JE PRIZADETIH
ŠTIRIINDVAJSET DRŽAV IN
27 MILIJONOV PREBIVALCEV

Slošna javnost je bila v veliki zmoti glede predsednikovega programa. — Farmerji bodo imeli pričko, da se presele z nerodovitnih farm na rodovitno ozemlje. — Vlada je do začetka avgusta kupila skoro dva milijona glav goveje živine.

WASHINGTON, D. C., 7. avgusta. — Predsednik Roosevelt je obiskal včeraj na svojem inšpekcijskem potovanju več krajev v državi North Dakota, ki so prizadeti vsled suše. Pri tej priliki je rekel, da bo poskrbel, da bo vsaka kapljica vode, ki pade na Severozapadu, izrabljena, predno bo dobila svojo pot v Mehikiški zaliv.

Predsednika spremljajo izvedenci, ki mu pojnamejo škodo, katero je napravila suša.

V Fort Peck je pojasnil predsednik svoj program glede preselitve farm.

— Povedali so mi, — je dejal, — da je slošna javnost v veliki zmoti glede tega mojega načrta. Gotovi ljudje so namenoma zavijali dejstva ter razhobnali svetu, da potujemo po Severozapadu in pravimo farmerjem, ki se v skrbih in s težavo bore za svoj borni kruh: — Jutri morate zapustiti svoje domove in se izseliti.

— Noben razsoden človek ne bo verjel tega nesmisla. Znano je pa tako vam kakor meni, da si mnoge družine v mnogih državah brezuspešno prizadevajo zaslužiti svoj kos kruha.

— V dolgi vrsti let se je izkazalo, da zemlja, ki jo te družine obdelujejo, ni primerna za obdelovanje. Če hočejo te družine tudi vbodoče ostati tam, kjer so, je to povsem njihova stvar.

— Na drugi strani jim pa nudi vlada priliko, da se presele v boljše kraje. Vsled tega skušamo ustaviti farme v ozemljih, kjer so slabe letine le redka prikazen. Tistim, ki se bodo tja preselili, ne bo treba trpeti lakote in pomanjkanja. Poleg tega se jim bo tudi nudila prilika, da bodo v doglednem času plačali svoj dolg in da bodo na svoji zemlji svoji lastni gospodarji.

Kamorkoli dospe predsednik s svojim spremstvom ga prebivalstvo pozdravlja in mu prieja na vdušene ovacije.

FORT PECK, Mont., 7. avgusta. — Na svojem povratku v Washington je predsednik Roosevelt obiska kraje, katere je opustošila suša. Namestnik ravnatelja ERA. (Emergency Relief Administration) Harryja L. Hopkinsa, Lawrence Westbrook, se je v Glacier, Mont. pridružil predsedniku in mu sporočil, da je vsled suše prizadetih 24 držav, ali 60 odstotkov vseh Združenih držav in 27 milijonov ljudi.

Najbolj so opustošene države Montana, obe Dakoti in Wyoming in še več drugih držav proti jugu. Po Westbrookovi ceni vira znaša dosedanja škoda okoli \$5,000,000,000, ali skoro polovica vojnega dolga evropskih držav Ameriki.

Westbrook je povedal predsedniku, da mora vladata takoj skrbeti za okoli 400,000 družin, katerim je vzela suša vse in po večini na svojih farmah ne bo do več mogoče napraviti življenja.

Ko je bil predsednik v pogovoru z Westbrookom, je vlak pripeljal v najbolj opustošene kraje, kjer je izginilo vse zelenje. Razsežne prerie so rujave, le malokje je videti še kako drevo. V teh krajih koruza ni zrastla višje kot en čevlj. Stebla so suha in ako jih kdo prime v roko, se zdrobe v prah.

Marsikateri kraji so uničeni tako, da jih ne bo mogoče več obdelati. Tenka plast zemlje je tako presušena, da so jo viharji odnesli kot prah. Zivina je tako sestrada, da nimata nikake veljave.

Po teh krajih zakoljeno ali postreljeno po 200,000

Paul von Hindenburg je bil včeraj pokopan

STRAJK ŠOFERJEV BLIZU KONCA

Prebivalstvo bo bojkotiralo delodajalce, ki se nočejo pogajati. — O upravičenosti odsednega stanja bo ódločevalo sodišče.

Minneapolis, Minn., 7. avgusta. William Brown predsednik unije šoferjev, je pozval na slošno zborovanje poslušalce, naj bojkotirajo tiste delodajalce, ki se nočejo pogajati s štrajkarni. Njegov predlog je bil soglasno sprejet.

S tem je stopil v povsem novo razdobje štrajk, ki ga je imenoval stari in izkušeni zvezni posredovalec Rev. Haas enega "najbolj zapletenih in težavnih slučajev".

Položaj se je nekoliko izboljšal, ker so štrajkarji in nekateri delodajalci odobrili posredovalni načrt, ki sta ga napravila zvezna posredovalca Haas in Dunningan.

Po tem načrtu naj bi vsi štrajkarji zopet dobili delo, delodajalci naj bi priznali umijo ter določili minimalne plače. Večina delodajalcev je proti temu, da bi bili sprejeti na delo vsi štrajkarji, pač pa zaukrešat samo tisti, ki so na prednostni listi.

Jutri se bo vtršilo v tukajnjem zveznem sodišču zaslišanje, če je imel govorilci pravico proglasiti obredno stanje ali ne.

150 delodajalcev se je vklonilo pritisku javnega mnjenja, ter so sprejeti Haas-Dunninganov načrt. Njihovi truki imajo sedaj pravico poseti.

Na drugi strani jim pa nudi vlada priliko, da se presele v boljše kraje. Vsled tega skušamo ustaviti farme v ozemljih, kjer so slabe letine le redka prikazen. Tistim, ki se bodo tja preselili, ne bo treba trpeti lakote in pomanjkanja. Poleg tega se jim bo tudi nudila prilika, da bodo v doglednem času plačali svoj dolg in da bodo na svoji zemlji svoji lastni gospodarji.

Kamorkoli dospe predsednik s svojim spremstvom ga prebivalstvo pozdravlja in mu prieja na vdušene ovacije.

DILLINGER NE SME NASTOPITI

Akron, Ohio, 7. avgusta. — Mestna oblast je odločila, da Dillingerjeva skupina ne sme nastopiti v gledališčih v Akronu.

MUSOLINI BO ZOPET OCÉ

Rim, Italija, 6. avgusta. — Iz zanesljivega vira prihaja poročilo, da pričakuje Mussolinijeva žena Rahela v šestih mesecih svojega šestega otroka.

SMRTNA KOSA

V Brooklynu je umrl rojak L. Rosman, doma iz Mrave pri Novem selu na Dolenjskem. Pobral ga je jetika v starosti 58 let. Započa ženo, dve hčeri in sin. Pogon je bil danes na St. Johns tem mestom je prevozil v petih dneh in sedmih urah.

govedi na teden. Meso spravljam v konserve, ki so namenjene za prehrano brezposelnih čez zimo.

Do 31. julija je vlada kupila 1,931,000 glav živine. Ker suša nikakor ne poneha, bo moral kupiti še do 10,000,000 glav, kar je približno 25 odstotkov vse goveje živine v Združenih državah.

Iz nekaterih krajev se bodo morali farmerji izseliti in kot pravi Westbrook se bo moral preseliti okoli 25 odstotkov farmerskih družin, katerim je še uničila polja. Za te družine bo vlada na drugih krajih kupila zemljo in jih naselila.

FARMERJEM PRODAJAO LASTNINO

V Pennsylvaniji bo država prodala 1900 farm zaradi neplačanih davkov. — Ljudstvo zastonj protestira.

Doylesown, Pa., 7. avgusta. — Niti posredovalec govorilja Pinchot, niti protesti farmerjev niso mogli preprečiti javne daržave 1900 farm in hiš zaradi neplačanih davkov. Governer Pinchot se je brzjavno obenil na okrajne komisarje, v katerih rokah je dražba, ter jih prosil, da se dražba odloži. Poleg tega je tudi naprosil bivšega senatorja Josepha R. Grundyja, da zastavi svoj vpliv pri komisarju, da bi bila dražba preložena.

Predvino je imelo biti na javni dražbi prodanih 3000 farm, toda slednji so se pogodili, da bodo prodana samo ona posestva, ki dolgujejo davke že od leta 1931. Za sedaj je bila dražba prizadena farmerjem, ki dolgujejo davke od leta 1932.

Farmerji, katerim bodo sedaj prodana posestva, imajo dve leti časa, da plačajo zaostale davke, nakar bodo farme zopet dobili nazaj. Kupec morajo kupno ceno položiti za dve leti in morejo priti v posest kupljene zemlje po preteklu tega roka.

V Brookville v zapadnem delu Pensylvanije je bilo na dražbi prodanih 1000 farm.

GREEN ZAHTEVA PODPORO

Atlantic City, N. J., 7. avgusta. — Predsednik A. F. L. William Green pravi, da je brezposelnost v Ameriki še vedno največji problem. Po njegovem mnenju bo polojaz brezposelnih prihodno zimo zelo žalosten.

Green pravi, da je navzlie temu, da je vlada preskrbela delo širini milijonom brezposelnih, je še vedno 10,000,000 delavcev brez dela.

SARDINE SO POMETALI V MORJE

Douarnenez, Francija, 7. avgusta. — Kapitani 130 ribiških ladij so danes pometali v morje nad tisoč ton sardin, ker so jih trgovci ponudili za fum sardin le pet in četrte centov za fum.

Kapitani so zahtevali šest centov za fum.

REKORDNA VOZNJA

Coby, Irsko, 7. avgusta. — Parnit United States Line "Washington" je danes ossegel nov rekord. Razdaljo med New Yorkom in Irlandom je Bitez je bilo prevozil v petih dneh in sedmih urah.

govedi na teden. Meso spravljam v konserve, ki so namenjene za prehrano brezposelnih čez zimo.

Do 31. julija je vlada pokupila 1,931,000 glav živine. Ker suša nikakor ne poneha, bo moral kupiti še do 10,000,000 glav, kar je približno 25 odstotkov vse goveje živine v Združenih državah.

Iz nekaterih krajev se bodo morali farmerji izseliti in kot pravi Westbrook se bo moral preseliti okoli 25 odstotkov farmerskih družin, katerim je še uničila polja. Za te družine bo vlada na drugih krajih kupila zemljo in jih naselila.

EKSPLOZIJA V RUDNIKU

Rešilo se je okoli 80 majnerjev. — Plavati so morali čez mrzlo vodo. — Za 10 majnerjev ni upanja.

Derby, Va., 7. avgusta. — V pondeljek zjutraj je v Stonage Coke and Coal Company nastala strašna eksplozija. Ob času nesreče je bilo v rovu okoli 90 majnerjev. Reševalcem se je posrečilo iz podprtih rorov rešiti samo dva majnerja. Poleg tega so izvlekli izpod razvalin 8 razmesarjenih trupel.

Okoli 80 majnerjev se je rešilo s tem, da so se po nizkih rovih plazili 2000 čevljev daleč in so morali preplavljati globoko in mrzlo vodo, predno so prešli na varno.

V zasutem rovu je še 10 majnerjev, ki so se nahajali prav blizu kraja eksplozije in za nje ni nikakog upanja, da bi še bili pri življenju. Najbrže morajo biti strašno razmesarjeni ali pa so zgorljivi.

Rešilna dela so bila zelo oviranata, ker je bilo treba v zasutem rovu, ki so bili polni strupenih plinov, napeljati svežega zraka.

VERSKI BOJI
V ALŽIRU

Stevilo mrtvih cenijo na 100. — Več sto jih je ranjenih. — Nemiri se širijo tudi v druge kraje.

Constantine, Alžir, 7. avgusta. — V verskih bojih med Arabci in židov je bilo ubitih 100 ljudi in nad 300 ranjenih. Senegalske čete so zasedlo mesto Constantine in bližnje pristanišče Philippeville. Nad obema krajevima je bilo razglašeno obredno stanje.

Ko je podnevi navidezno zavral mir, so se proti večeru sovražnosti zopet pričele. Vlaki so pripeljali v mesto kolonialne čete in strojnike, ki so bile v židovskem delu postavljene na vseh strategičnih krajev. Vojaške patrule korakajo po vseh glavnih uticah in vojaške oblasti so ustavile v mestu ves promet.

Dve židovski družini z ženami in otroci so bili umorjeni. Priče pripovedujejo, da so bila trupa razmesarjena.

Vsled strelov iz neke židovske hiše so se boje zopet pričeli. Arabci so nato začigli pet hiš in so po morili več židov.

Vsled stroge cenzure francoskih oblasti, ki se boje, da bi se nemiri razširili še v druge kraje Alžira, ni mogoče izvedeti za podrobnosti teh bojev. V Hammam, Jemepsu in Bitezu je bilo poškodovano več židov.

Nemiri so se pričeli v petek in se nato razširili po Constantino in Philippeville. Arabci so napadli židovski del mesta, ker je nek francoski židovski vojak onesčasti neko močno.

Nemiri so se pričeli v petek in se nato razširili po Constantino in Philippeville.

Gandhi se zopet posti

Wardah, Indija, 7. avgusta. — Indij, voditelj Mahatma Gandhi je naznanil, da se bo sedem dni postil ter se s tem pokoril za dejane nekaterih svojih pristašev. Ti pristaši so dejanski napadli Punjite Lal Natha, ki odločno nasprotuje Gandhimu.

PREDSEDNIK POČIVA NA BOJIŠČU PRI TANNENBERGU

NEUDECK, Vzhodna Prusija, 7. avgusta. — Po isti poti, po kateri je šel pred dvajsetimi leti na kraj svoje največje zmage, je bilo prepeljano truplo nemškega predsednika in feldmaršala Paula von Hindenburga k zadnjemu počitku.

Njegova krsta je bila položena na top, katerega je vlekle šest črnih koni. Ob vseki strani so koračale dolge vrste vojaštva in ob straneh so stali možje s pričinimi: baklji na razdaljo 65 milj. Po oknih hiš so gorele sveče in zvonovi so zvonili po vseh cerkvah. Odkar se je pred 20 leti bila bitka pri Tannenbergu, ti kraji niso vid

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Editorial Office, President: L. Božek, Trešnja

Prints of business of the corporation and addresses of above officers:
116 W. 20th Street, New York City, N. Y.

Through of Manhattan.

G L A S N A R O D A
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Dilepi krep podpis, in očitnosti se ne pribrejajo. Denar naj se blagovati

prijeti po Money Order. Pri spremembah kraja načrtov, prosimo, da

se tudi posljuge bivališču namandi, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: Clinton 3-3575

Dopisi.

Lorain, Ohio.

Vse se vrti po svoje. Letošnje leto smo pri nas v Lorain imeli že raznovrstne prireditve. Pri obhajjanju stoletnice našega mesta smo bili tudi Slovenci prav lepo zastopani.

V nedeljo, dne 12. avgusta, je po vseslovenski dan na Kosovih farmah. Tega dne prireditev tukajšnjih Slovenskih Narodnih Domov velik piknik, in ker je to gotovo zadnji, se smeemo nadejati, da bo vse slovenski živelj piknik poseti. Na programu bodo raznovrstne tekme za vse skupine.

Gabrijel Klinar, kateri ima ta dirindaj za smeh in zabavo v svoji oskrbi noče izdati vseh podrobnosti.

Gotovo pa smo takško, da boste vsi zadovoljni. Plešišče je pripravljeno.

Anzele in njegovi gole bodo hodo po skrbeli, da kdor ima

na teh pasjih dneh, katero imamo pri nas, zadosti spostil, se bo

gotovo ter dom. Zraven plešišča,

tako poleg na desno, bodo na razpolago marjica-celjske kapljice vsem tistim, katerim ... malo bolj

na strani pod lešnikom, bo edenec

studente dobreto za suha grla.

Pršuta in drugih dobrot slovenske kuhinjske umetnosti tudi ne

bo primanjkovalo. Za to bo že skrbel gospodinski klub Doma.

Ne pozabite, da se piknik vrši

12. avgusta, ako je lepo vreme na

Kosovih farmah, v slučaju dežja pa v Slovenskem Narodnem Domu.

Pridite vsi in zabavajte se skupno z nami.

Piknik vsak dan!

DOSTI vestja sem imel pred kratkim, približal sem se mojim otrokom ter storil včer na njihovo zdravje (ter moje lastno) kot kdaj prej.

Premisljeval sem, kaj bi storil, da bi pili dovolj mleka. Kajti otroci potrebujejo mleko-kvare na dan. No, povedal sem jas, da bomo imeli piknik v kuhinji včak dan, ko se temu iz sledi.

Sedaj vsi sedimo pri mizi in pijemo mleko ter vznamemo kakšno drugo umetnost. Odtek delamo to, izgledamo dobiti boljši. In kar je res, tudi jaz boljši izgledam. Podcenjamte piti več mleka; je dobro za vas!

PEŠCI STAVKOJ

Pariz, Francija, 6. avgusta. — Meščani v pariškem predmestju Cachan so se postavili na cesto, ki vodi iz Pariza v Orleans in so prisili vči tisoč avtomobilistov, da so se peljali skozi most v eni vrsti in samo po pet milij na uro.

Po učinku so nosili zastave z napisom: "Naveličali smo se že, da bi bili povozeni", in "Ne plačujemo davkov, da bi postali žrtve ne-pazljivih voznikov".

Od 1. januarja so avtomobili v mestu usmrtili 28 meščanov, rani li pa 29.

ROMAN
PROKLETSTVO
LJUBEZNI

je tako lep in pretrealjiv, da ga boste čitali z največjim zanimanjem.

\$1.50

(2 KNJIGI)

V zalogi ga imam
KNJIGARNA GLAS NARODA

216 West 18th Street
New York, N. Y.

General Rudolf Maister umrl

Globoka žalost je objela vse slovenski svet, ko je prišla z Unca pri Raketu pretrstljiva vest, da je umrl naš narodni junak, osvoboditelj Maribora, general Maister. Ime tega moža, ki si je za slovenski narod in za Jugoslavijo pridobil v življenju toliko zasluga, je s svetlimi črkami zapisano v slovenskem srcu. Tato plaka za njim vse Slovenija, žaluje vse Jugoslavija in se v nemini žalosti klana njegovemu veliki duši.

General Rudolf Maister se je rodil dne 29. marca 1874 v Kamniku, kjer mu je bil oče Franjo visoki finančni preglednik, mati Franja rojena Tomšičeva, pa doma z Trebnjega. Osnovno šolo je obiskoval v Mengšu in Kranju, nizajo gimnazijilo v Kranju, peti in šesti gimnazijski razred pa v Ljubljani. Nato je bil sprejet v kadetsko šolo na Dunaju ter bil leta 1894 uvrščen kot kadet v domobranski polspolk v Ljubljani. Kot častnik je služboval v Ljubljani, v Celovcu, Przemyslu, Celju in Mariboru. Leta 1903 je dovršil streški šolo v Brucku ob Litvi in leta 1907 korno šolo v Gradeu. Kot častnik je vedno kazal očitno v živo narodno zavest ter zaradi tega med častniki ni bil priljubljen, da si se je vedno izkazoval kot izvrstni častnik. Ko je izbruhnila svetovna vojna, je bil 3 in po mesecu konfirman v Gradeu, dokler ni dr. Anton Korošec intervencionalzan pri cesarju Karlu, da se je vrnil v Maribor. Tu je postal poveljnik črno-vrtnega okrožja. Ko je nastalo jugoslovensko osvoboditveno gibanje, je bil Maister v stalnem stiku z dr. Antonom Korošcem in se je udeleževal tudi sej narodnega sveta za Štajersko ter je veden, da se bližajo veliki dogodki, navezoval stiske s slovenskimi častniki.

Dne 1. novembra 1918 se je s pooblastilom Narodnega sveta 15 častnikov in 87 vojakov potastil Maribora in postal poveljnik vse spodnje Štajerske. Mariborski narodni svet ga je imenoval za generala, dasi je bil v avstrijski armadi po času šele podpolkovnik. Ker Maister ni dobil od nikoder nobene pomoči, dasi je zelo prosil ranjajo in so Nemci pripravljali preobrat, je dne 9. novembra 1918 mobiliziral in zbral toliko vojstva, da je v zgodnjih urah 23. novembra razorozil mariborski Schutzbuehr (belo-zeleno gardo), si zagotovil Maribor, zasedel dne 25. novembra Špilje in v nekaj dnevih uvo severno jezikovno mesto od Radgona do Dravogradu. Tako je Maistrova zasedena četa do malega ostala sedanja državnega.

Nemška garda v Mariboru je bila tedaj celo močna. Usodnega dne, 23. novembra, je nemška garda, nje hudega sluteč, mirno spaško, ko so prispele pred vojašnino slovenske čete in se po načrtu polstali najprej straž, zasedle vse izhode in dohode ter vzelce v roke telefon. V teku 10 minut je bila celo nemška garda popolnoma razorozena. Edino poročnik Gugel je se upiral. Kričal je na slovenske strate in se skinsal braniti z orožjem. Bil je ranjen ter je posojen umrl. Bila je to edina slovenska žrtva osvoboditve Maribora. Drugo jutro so Mariborčani z radostnim začudenjem brali Maiistrov razglas na deskah, da je Maribor slovenski. V emagoslavju so slovenske čete presepevale narodne popove: "Maribor je in ostane naš!" Le odločnost generala Maistera se je zahvaliti, da je Maribor prišel pod Jugoslavijo in da se naša severna meja na Štajerskem skoraj krije z jezikovno mejo. S tem se je pridobil nemšnijih zasluga za slovenstvo. Toda general Maister še ni miroval. Samostojno poveljstvo Slovenije je general Maister ohranil do 23. januarja 1919, ko je prevzel poveljstvo generala Krsta Smiljančića.

V dnevnih od 30. novembra dalje in prve dni 1918 je skupno s tedanjim stotnikom Alfredom Lavričem zaznavao načrt, da zasede Celovec, toda pogajanja med jugoslovensko in dunajsko vlado so to preprečila. Za koroško ofenzivo 1. 1919 je bil Maister poveljnik labodskega oddelka s štirimi bataljoni in štirimi baterijami in oddelka konjenice ter je prodiral v ameri Dravograd—Št. Pavel. Poveljnik ljubljanskega oddelka je bil podpolkovnik Tripkovič, pozneje divizionar v Ljubljani. Po večnem boju je general Maister

zasedel Velikovec in prišel na levo stran Drave. Povzdol so se Nemci srdito branili. Vendar pa so sebje v slovenski vojski, ki so se takoj interesariali za izum, marveč tudi predsednik Združenih držav, ki je prišel pogledat najnovješče tehnično čudo. Ta tip stavne strojev so imenovali lino-type zaradi vrste ureditve črk. Tako je stavni stroj, ki ga je Mergenthaler pozneje še predelal, nastopil zmagoslavno pot po svetu, v Evropi pa je prišel prvič leta 1894. Prvi stroj so namestili na Hollandskem, nato v Berlinu, kjer ga je kupilo najprej Scherlovo začinjstvo.

L. 1896 se je osnovala Mergenthalerjeva tvornica stavnih strojev, ki je odprla prostot pot po svetu, v Evropi pa je prišel prvič leta 1894. Prvi stroj so namestili na Hollandskem, nato v Berlinu, kjer ga je kupilo najprej Scherlovo začinjstvo.

Izumitelj Mergenthaler je bil že od otroških nog navdušen z tekniko. Njegov oče je bil urar in pri njem se je načel veselja do te stroke. Oče ga je dal v uk k svojemu bratu, ki je bil tudi urar. Ko je absolutiral učno dobo pri njem, se je napotil v Ameriko, kjer je začel delati v neki tvornici. Na predaval je zelo hitro, svoje izumiteljsko delo pa je zaključil s konstrukcijo in izboljšanjem stavne strojev.

JUBILEJ STAVNEGA STROJA

Ko se je v drugi polovici prošlega stoletja pojavit prvi stavni stroj, so se ga črkostavci bolj ustrasil nego razveselili, kajti slično kakor tkalec, so se bali, da bo zavladala z njego uvedbo v porabo velika brezposelnost v njihovi stroki. Toda prvi stavni stroj niti oddaleč ni bil takšen, kakršen je dandanes. Ideja je pač bila, da ideja, a tehnični problem je bil tako velik in zapleten, da so morali preizkusiti nešteto možnosti, preden je prišlo do prve zadovoljive konstrukcije. Ta se je posrečila šele Otmar Mergenthaler iz Wurttemberga.

Tudi v strokovnih krogih "črne umetnosti" so dolgo dvomili nad praktično vrednostjo stavnega stroja in se niso hoteli sprijeti z misli, da se izvršiti nešlabko delo stavev povsem mehanično. Z udarci na klavijatu, ki sujejo črke iz magazinov v formo za vlijanje, problem še oddaleč ni bil rešen. Poglavitna maloga je obstajala v razpiranju črk, t. j. v presledkih med črkami in besedami, s katerimi je šele mogoče napraviti harmonično vrsto. To stav je uredil šele Mergenthaler, ki je uvedel v stavni stroj matrice, ki se po vsakokratni uporabi vrnejo znotraj v zalogi.

Njegova garda v Mariboru je bila tedaj celo močna. Usodnega dne, 23. novembra, je nemška garda, nje hudega sluteč, mirno spaško, ko so prispele pred vojašnino slovenske čete in se po načrtu polstali najprej straž, zasedle vse izhode in dohode ter vzelce v roke telefon. V teku 10 minut je bila celo nemška garda popolnoma razorozena. Edino poročnik Gugel je se upiral. Kričal je na slovenske strate in se skinsal braniti z orožjem. Bil je ranjen ter je posojen umrl. Bila je to edina slovenska žrtva osvoboditve Maribora. Drugo jutro so Mariborčani z radostnim začudenjem brali Maiistrov razglas na deskah, da je Maribor slovenski. V emagoslavju so slovenske čete presepevale narodne popove: "Maribor je in ostane naš!" Le odločnost generala Maistera se je zahvaliti, da je Maribor prišel pod Jugoslavijo in da se naša severna meja na Štajerskem skoraj krije z jezikovno mejo. S tem se je pridobil nemšnijih zasluga za slovenstvo. Toda general Maister še ni miroval. Samostojno poveljstvo Slovenije je general Maister ohranil do 23. januarja 1919, ko je prevzel poveljstvo generala Krsta Smiljančića.

V dnevnih od 30. novembra dalje in prve dni 1918 je skupno s tedanjim stotnikom Alfredom Lavričem zaznavao načrt, da zasede Celovec, toda pogajanja med jugoslovensko in dunajsko vlado so to preprečila. Za koroško ofenzivo 1. 1919 je bil Maister poveljnik labodskega oddelka s štirimi bataljoni in štirimi baterijami in oddelka konjenice ter je prodiral v ameri Dravograd—Št. Pavel. Poveljnik ljubljanskega oddelka je bil podpolkovnik Tripkovič, pozneje divizionar v Ljubljani. Po večnem boju je general Maister

Peter Zgaga

Rejaku Vidergarju v Barber-tonu, Ohio, ki me vabi na žabji biknik, sem hotel že zdavnaj odgovoriti, pa sem se obutvalj, ker ne vem, kako bi postavljal bedo. No, slednjem sem se pa vendar odločil izdati veliko skrivnost, da nameri žabu ne jem. V splošnem nisem posebno izbirčen, toda žabu, polži in morske ribe mi ne gredo v slast. Nadalje ne jem leč in zeleni paprike. Tudi rajzela in ledje posebno ne obrajtam. Majoneze ne prenesem, istotako tudi ne smetano in eukra na salati. Vse drugo pa jem kar odkraja in včasi načinom še drugi porojen. Toliko v prijazno nazajne rojaku Vidergarju in drugim, ki me vabijo. Bolje je nameč prej povedati, da se človek izogne očitkom o izbirnosti in "fržmagljosti".

Zabji kraki so sicer zelo vabljeni, posebno če so lepo rumeno oevtri, toda kadarkoli sem jih še videl, se nisem mogel iznenaditi sumnje, da jih ž njeni skakala po tem božjem svetu žabu, pač pa krota. Vsled toga moj odpor proti krakom in žabam vstopil.

Vidergar naj mi torej ne zamejni. Če me bo kdaj zanesla pot v Barber-ton, bova potrdila najmo prijateljstvo ob kosu pršata, krajec črne kruga in časi obhajca. To je jed v pijača za nas može, dočim naj žabe Francozi jedo, ki se stejejo za bolj civilizirane od nas. K vrugu s tako civilizacijo!

Naši ljudje so razsodni in preudarni. Jaz se popolnoma strinjam z rojaki, ki je ugotovil naslednje: — Na veselje ne hodim, na piknike pa tudi ne. Veselice so pozimi, pikniki poleti. Vino, ki ga prodajajo, pozimi še ni dovolj učlanjano, poleti pa že precej na kislo potegne.

Moje sreč je žalostno do smrti. Le čakajte, da vam povem. Lansko jesen sem bil v razposajenosti napisal kratko storitev o tri nogati mizici, s katero se klicel, da je dandanes hudič, da je izbruhnila vsepreros, pa če ga klicel s mizo ali ne. Tisto stvar mi je nemšansko zamerila podjetja gospa Nežinka in je rekla, da mi ne odpusti, magari če bi padel na kole na pred njo. Da tega seveda ni prišlo, pač sem jo pozimi na javni slovenski zabavi vprito par sto ljudi preosil za zamero. Smisli mi je podala roko v znak sprave in odpuščanja. Ob splošnem ploskanju vseh nazvočih sva roko v roki odšla k bari, kjer ni dosti manjšalo, da nisva pila bratovščine. Stvar sem smatral za zaključeno in sem pozabil nanjo.

Te dni se pa vrne iz Fly Creeka moj prijatelj in mi pove, da jo je videl, da je tako ko roža in da se v svežem zraku dobro počuti. Tako mi je pripravoval, jaz sem pa le čakal, kdaj mi bo izročil pozdave od nje. — No, pa kaj je rekla? — ga vprašam slednjic.

— Je rekla, da ti iz sreča prišči vse križe in težave in da ji je žal, ker te ni hudič kar brez miz

KRATKA DNEVNA ZGODBA

TAMBOR GOSPE MARKIZE

(Iz starih zapiskov.)

Bilo je med vojami, ki jih padli! Trenutek, prosim, caris, e vojevala mlada francoska republika, da bi ohranila svoj položaj in svojo svobodo. Morja vam znamo, da je bil Cesar-Hektor Hanibal Laridoire, 1. polka lahke pehoty, najlepši tambor-major (polkovni ambor, korakajoč na čelu vojske godbe) vse armade mučec se v Italiji. Pet četrtjev, est paleev! In kakšne brke je mel! In kakšen čop! Ženske so onesveščale, če so ga le videle. In zaupno vam povem, da je malta eigan žensko slabost izoriščati.

"Ah, to so vam bili zlati časi! V parkih, v sene oliv, so se zprehajali vojaki, ovenčani s lavo in zmago. Dame so kar orele za njimi. Vino je bilo zatonj.

— Udarite na bobne za svobodo! Zatrobite za Enaost! Zasvirajte za Narod!

V Milanu, na Corsu, je srečana Cesara markiza Arabella. Bila je lepa kakor Madona in rezbrizno se je opirala na dolgo slonokoščeno palico, koketo ovito z rožnatimi in modrini trakovi. Na zlatem gumbu markizine palice je bil vgraviran najspretnejši graver Florence simbolično geslo: "Ljubezen".

Arabella se je sklonila k svoji zvesti spremjevalki, rekoč: — Hočem, da prebije ta možnočnijo noč v moji palaci.

Zvezcer, ob sladki urri mrački, je prišel tambor-major z markizo spremjevalko v palačo. S seboj je vzel svojo veliko menino palico, ovenčano s robojnicami. Bila je njegova stalna spremjevalka v ljubavih pustolovščinah.

Kmalu po polnoči je pa napolnil ulice spečega mesta grozni vik in krik. — Ah! Kaj se mi sanja? — je vzkliknil ubogi Cesar, zdramjen iz svoje sreče. — Toda vrag me vzemi, če niso to moji fantje, ki borbajo alarm. Pa vendar nas niso cesarski na-

je slonokoščena paličica, tako koketno ovita z rožnatimi in modrini trakovi, ki je na njeni zlati gumbi najspretnejši graver Florence vgraviral: "Ljubezen". To je markizina palica znana vsemu Miljanu.

Smej je nalezljiv: smejal so se častniki, vojaki in celo poljubni generali, ki ga dodelješe nihče ni videl semejati se. Raztreseni ljubimec je končno spoznal, kaj se je zgodilo. Opažil je to in prvič v življenu mu je padla v nepopisni zadreg.

Malo prej še tako lahka palica k nogam. Glej, osramočen je, osmešen, izgubljen. Toda vratja strela, zakaj je pa hotela,

naj jo poljublja v temi! — Zlobom bobni! Konec je bobnjava! Nehajte trobiti! — Tambor-major Lavidore k poveljujočemu generalu!

Gotovo ga zapro v samotno trdnjavsko celico. In začne se tresti kakor šiba na vodi pred drobno postavo bledoličnega generala, sedemindvajsetnega junaka črnih, gladko počesanih las, čigar ostri pogled prodira do sreca.

— Tako torej kompromitiraš ženske!

— Oprostite, prosim, generali!

— Vse ti je oproščeno, teček, — je odgovoril general in ga potegnil za uho. — Zadovoljen sem s teboj kajti vsak človek fu v Milanu mora pomisliti: Če so francoski tambor-majori ljubčki markizi, morajo dobiti njihovi generali cesarske hčerke! — A to je imenitno za mojo politiko. Čim mi poslje direktorij razen bančnih nakaznic se kaj, dobiš častno palico z zlatim gumbom, v katerem bo vgravirano: "Ljubezen".

Ves srečen se tambor zahvalil, potem se pa obrne k svojim fantom: "Na svoja mesta, bando! Udarite na bobne za Svobodo! Zatrobite za Enaost! Zasvirajte za Narod! Slavnostni tuš za generala Bonaparta."

JAVNA HITLERJEVA POVELJA

IGRE

Bencini igrovci, igrokus v 5. deljanji. 50
Cyran de Bergerac. Herkana komedija v petih deljanjih. Trdo vezano. 1.70

Edeta, drama v 4. dej. 50
Gospa z morja, 5. dej. 50
Lokalna telemesija, 3. dej. 50

Marta, Semenj v Richmondu, 4. dejanja. 50

Ob vojaki. Igrokus v štirih slikeh. 50
Tondžove nočne na Mihavčev večer. Mladinska igra s petjem v 3. deljanji. 50

R. U. Drama v 3. deljanji s predigro, (Čapek), vez. 50
Revizor, 5. deljan., trda vezana. 50

Za krit in svedoka, igrokus v 5. deljanji. 50

Ljudski odrez: 5. sv. Po 12. kotik. 4. deljanja. 50
11. sv. Zaprasljivec. 50
12. sv. Skopuh. 50

Zbirka ljudskih igar: 3. smoplc. Mila pod zmajem, Sv. Neža, Sapjo. 50

13. smoplc. Vestalka, Court Marije Device. Marija odrak. 50

14. smoplc. Sv. Matijas, Jančica delilica. Maturin Magdalov. 50

15. smoplc. Turki pred Damaskom. Fabjola in Nedja. 50

20. smoplc. Sv. Janez; Ljubljana. Marijinega odraka. 50

KNJIGARNA

"GLAS NARODA"

216 W. 18th STREET

NEW YORK, CITY

KAZNOVAN REŠITELJ

Kakšno vlogo ima slučaj včasih v življenu, o tem priča tudi naslednja zgodbina:

V Bruslju se je moral zagovarjati pred pomorskim sodiščem pomorsčak Jean Graf. Mož je bil uslužben kot strojnik na neki ladji, ki je vozila iz Evrope v Ameriko. Nekega dne je kapitan dal Grafu povelje: "Z vso paro nazaj!" Istočasno je bilo Grafu naloženo, naj vrže sidro.

Graf je izpolnil ukaz, toda 20 minut prepozno. Zaradi teme zamude ga je kapitan naznani sodišču. Graf se je opravičeval s tem, da je v trenutku, ko je dobil povelje, naj zapelje ladje nazaj, padel v morje štiriletini otrok. Planil je za njim v valove in ga otel sigurne smrti.

Sodišče ga je kljub temu ob sodilo na dva meseca ječe zaradi kršenja discipline. Graf pa se je takoj pritožil. Obiskal je tudi državnega tožilca, ki ga je povabil, naj pride k njemu, da se bosta pomenila o stvari, ki je državnega tožilca zanimala ne le kot jurista, ampak tudi kot človeka. In ko je Graf prišel na obisk, je opazil, kako je njegova žena pri pogledu na pomorsčaka, trenutno prebedela. Potem je prihital k Grafu in mu tiho stisnila roko. Ko je videl državnega tožilca ta priporočil, je osupel obstal. Žena pa je presekala mučno tišino z besedami: "Rešil je najinega otroka!"

Državni tožilec ni mogel razumeti tega, kar je slišal in šele pologomu se zavedel, ko mu je žena povedala, da je bil otrok, ki je padel v morje in ga je Graf rešil, njegov štiriletinski sinček. Žena pa je prikrila mož nezgodno, da ga ne bi preveč prestrašila. Lahko si mislimo, kako je vzel zdaj državni tožilec pomorsčakovo zadajo v svoje roke...

22.000 BIKOBORB IN SAMO DVE ŽRTVI

ŠESTNAJST OSEB JE BILO USMRČENIH

in osmennajst ranjenih, ko je v bližini Ossininga, N. J., padel star bus z viadukta na skladiste lesa. Ko je eksplodiral tank za gazolin, je izbruhnil požar. Te dni sobili trije lastniki busa oboženi uboja ter postavljeni pod varščino \$50.000.

kom posvečajo veliko pozornost Redje jih v posebnih, načrtih z drugimi kravami in mladimi jah. Najlepše in najboljširneje biki. Krmijo jih z mešano, zeleno stajo so v Anadaluziji, kjer i-izdatno in redilno krmno, kajti majmo biki na razpolago velike, sama paša bi ne zadostovala, lepo urejene pašnike, in tu do da bi dobili mladi biki potrebno raščajo napol divji, kakršni se moč. Ko je star bik dve leti, se

začeno pažniki in pastirji z njim boriti, da preizkušajo in sistematично razvijajo njegovo moč.

Kateri biki pridejo v arena, je odvisno od krav. Tudi krave morajo namreč biti sposobne za borbo. Borbenost se torej prenese na krav na teličke odnosno biki. Krave, ki pokajo dovolj spretnosti in moči v borbi, določijo za pleme. Triletni bik se mora podvrevi končni preizkušnji ali tienti, kakor pravijo Španci. Ta je merodajna za njegovo oceno. Pri tem pa ne rabijo rdečih rut, da se bik prezgodaj ne seznam s pastmi in triki spretatega torera, s katerimi postane za gospodar nad bikom. Največje težave imajo pri prvih preizkušnjah z mladimi biki, predno jih spravijo v tesno arena pri staji.

Pri preizkušnji sta dve možnosti. Če bik pod konjem večkrat pada, je s tem dokazana njegova nesposobnost za borbo in zato ga izločijo. Če se pa krepko drži na nogah, ga določijo za pleme. Teden dni po preizkušnji prirede veliko svečanost, združeno s petjem, godbo in žvenketom polnih čaš. Sele na tej svečanosti odloča rejee bikov skupno z zastopnikom kupujejočim tvrdke o usodi bikov, ki so preizkušnjo prestali. Ti, ki so bili določeni za prihodnjo bikoborbo, imajo svoje dneve štete. Svečanosti in preizkušnjami pa ne prisostvuje torero. Noben torero vnaprej ne zve, katerega bika so izbrali za njegov nastop, tako da mora nastopiti proti neznanimu nasprotniku.

Nekatere teh knjig so izpod peresa svetovnoznanih pisateljev. Lahko jih priporočamo ljubiteljem leposlovja, ker vemo da jih bodo zanimale.

Splošna knjižnica

Št. 3. Testament	Št. 21. Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II.	Št. 49. Tarzanov sin
Spisal Ivan Rozman, Ljudska drama v 4 dejanjih, broš. ...	Spisal Fridolin Žolna, 73 strani, broširano 25	Spisal E. R. Burroughs, Trdo vezano 1.20
Št. 4. Poletne klasje	Št. 50. Slika De Graye	Št. 50. Slika De Graye
Spisal Cvetko Golar, Izbrane pesni, 181 str., broširano. 50	Spisal Oscar Wilde 1.20	Spisal Oscar Wilde 1.20
Št. 22. Kreutzerjeva sonata	Št. 51. Slov. balade in romance	Št. 51. Slov. balade in romance
Spisal Lev Tolstoj. 60	Spisal C. Golar 80	Spisal C. Golar 80
Št. 23. Antigone	Št. 54. V metežu	Št. 54. V metežu
Za slovensko mladino prizredita Utva, 111 strani, broš. 35	Začetek, Zadna igra, Pisovani C. Golar, 60 str., broš. 30	Začetek, Zadna igra, Pisovani C. Golar, 60 str., broš. 30
Št. 6. Ljubosumnost	Št. 55. Namisleni bolniki	Št. 55. Namisleni bolniki
Spisal Ladislav Novak ... 30	Spisal M. Marija Kmetova 1.—	Spisal M. Marija Kmetova 1.—
Št. 8. Akt štev. 115	Št. 56. To in onkraj Sottle	Št. 56. To in onkraj Sottle
Spisal Emil Gaborius 35	Spisal Fridolin Žolna 30	Spisal Fridolin Žolna 30
Št. 9. Problemi sodobne filozofije	Št. 57. Poslednji dnevi Pompeja	Št. 57. Poslednji dnevi Pompeja
Spisal univ. prof. dr. Fr. Weber, 347 strani, broš. 30	II. DEL 90	II. DEL 90
Št. 10. Andrej Ternouc	Št. 26. Črne maske	Št. 58. Glad
Spisal Ivan Albreht, Beljevna karikatura in minuti, 55 strani, broširano 25	Spisal L. Andrejev, Poslovenit Josip Vidmar, 82 str., broš. 35	(Hamsum) 90
Št. 11. Peterčkove poslednje sanje	Št. 27. Brezposelnost in problemi —	Št. 59. Zapiski iz mrtvega doma
Spisal Pavel Golja, Božično poest 35	(Fran Erjavec), 80 str., broš. 35	(Dostojevski), I. DEL 1.—
Št. 12. Tarzan sin opic	Št. 29. Tarzan sin opic	Št. 60. Zapiski iz mrtvega doma
Spisal Edgar R. Burroughs 1.20	Spisal Edgar R. Burroughs 1.20	(Dostojevski), II. DEL 1.—
Št. 31. Roka roko	Št. 32. Živeti	Št. 61. Bratje in sestre (C. Golar) 35
Spisal L. Lipovcev 25	Spisal L. Lipovcev 25	Št. 62. Idijot
Št. 33. Listki	Št. 34. Denar	Spisal ruski pisatelj Dostojevski, I. DEL 90
Spisal Ksaver Muško, 144 str. 65	(Dr. Karl Englis). Narodno-gospodarski spis, poslovenit dr. Albin Ogris, 236 strani, broš. 30	Št. 63. Idijot
Št. 35. Vojna z Jugurto	Št. 35. Tarzan in svet	III. DEL 90
Gaj Salustij Krisp, Poslovenit Ant. Dokler, 123 strani, broš. 50	Edgar R. Burroughs 1.—	Št. 64. Idijot
Št. 36. Listki	Št. 37. Domače živali	IV. DEL 90
Spisal Danimir Feigel 30	Spisal Prosper Merimee, Povest 80 strani 30	Vsi 4 deli 3.25
Št. 38. Tarzan in svet	Št. 38. Tarzan in svet	Št. 66. Kamela, skozi uho šivanke (Frant Langer). Veseloigrta 45
Edgar R. Burroughs 1.—	Edgar R. Burroughs 1.—	
Št. 39. La Boheme	Št. 40. Misterij duše	
Spisal Henry Murger 90	(Dr. F. Goetz) 1.—	
Št. 41. Gompači in Komurasaki	Št. 42. Tarzanove živali	
Spisal Jul. Zeyer, Japonski roman, Prestavljenje iz češčine, 154 strani, broširano 45	Spisal Edgar R. Burroughs 90	

Naročite pri: **KNJIGARNA "G. N."**

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N.Y.

so male

BUKOV GOZD

ROMAN IZ ZIVLJENJA

Za "Glas Naroda" priredil: L. H.

Gustav prime njeni roki in jo pritisne na svoje ustnice in se pred njo globoko prikloni. In Gustav se čudi, kako nežna je bila njeni roki. In prav ni težko mu ni bilo poljubiti jo.

— Gledate me čudno, — pravi Gustav.

— Zahvaliti sem se vam hotela, Gustav, da ste me z nevarnostjo svojega lastnega življenja rešili.

— Prosim, da me ne osramotite, že bolj; to je bilo vendar razumljivo in manj nevarno kot si pač mislite.

— Tako razumljivo, — da — za Gustava Honeka — in vendar tako velikodusno! Svoje življenje ste postavili v nevarnost za ženo, ki vam je morala biti osovražena.

Še enkrat vas prosim, a me ne sramotite več. Osovražena — ne vem, ako sem vas kdaj sovražil. Moja nebrzdana jeza se je sicer mlad in nespameten. Bilo je malo vitezko od mene. Toda več je človek mlad in nespameten, si ne odgovarja za svoja dejanja. Proti vam sem bil zelo krivicien. Vaša nežankina mi je povedala, koliko ljubezen ste imeli do menen, avdio temu, da sem vas žalil na najnikotnejši način.

Gospa Lavra zmaje z glavo:

— Razumela sem vas in vam nisem nikdar zemerila. Bila sem samo žalostna, da vam nisem mogla ubraniti iti od hiše. To sem vam hotela s tem, da sem se poročila z vašim očetom, zabraniti in vendar sem vam k temu pomagala.

— Ker nisem nicesas vedel o vaši velikodusnosti, ker sem bil mlad in neumen. Imam samo en izgovor: lubezen do svoje matere. Napravila me je slepega za vse drugo. In sedaj vas prisrečno prosim: skušajte pozabiti, kar je za nama. Tako sem vesel, da sem mogel sinči proti vam odpeljati svoj dolg, še predno sem vedel, kaže osovražen bom danes stal pred vami.

— Ne, ne, samo osovraženega se ne želite, kajti za to nimata nikakega vzroka. Toda tako sem srečna — tako srečna, da ste prišli — in tako govorite z menoj.

In pod silo svojih občutkov se trese.

— Prosim, sedež — razburjeni ste in mogoče pod vplivom prestate nesreče, — ji pravi proseče.

Ko gospa Lavra omahne na stol, nezmožna, da bi se džržala pokonec, ji Gustav skrbno potisne za hrbot blazino ter ji tudi noge pdloži z blacino.

Ko tako skrbi za njo, tedaj se stara gospa ne more več obvladati. Zalijejo jo solze, in te solze govorile tako prepričevalni jezik, da je Gustav globoko ginjen.

— Kaj bi napravil, da vstavim te solze? — si misli Gustav.

K njenemu naslonjuju pritegne stol, sede poleg nje in jo prisreči za roko.

— Sedaj ne več jokati, kajti zdri se mi, kot bi bil kak surovež. Nič več se ne smete razburjati, drugače me bo Juta ozmerjala. Ako ste popolnoma mirni, vam povem nekaj lepega in veselega.

Gospa si obrise solze in se trudi biti mirna.

— Tako — hvala Bogu! — pravi Gustav vesel. — Sedaj morem biti zopet vesel. Danes je za mene prav srečen dan, da bi radi videl vse ljudi veseli. Povedati vam hočem samo, da mi ne zadostuje več, da sva si v sorodu kot pastorek in mačeha, temveč se hočem z vami še tesnejše zvezati. Morate postati tudi moja teta. Juta in jaz sva se ravno prej zaročila. — in sedaj vas prosim za vaš blagoslov in dovoljenje k tej zvezzi.

In tedaj solze gospe Lavre takoj vrahnejo. Žarek veselja potuje iz njenih oči.

— O, kako srečen dan! Gustav, dragi Gustav — vi in Juta! Oda, to sta kot naša za skupaj v največjem soglasju. Blagrujem in blagoslavljam dan, ko sem jo poklicala k sebi. Ž njo je prišla zopet sreča v hišo.

Gustav globoko dahne.

— Da, tako krasno bitje je sposobno delati čudež. S tem, da ste povabili Juto k sebi, ste s tem tudi napravili mene srečnega. Drugače bi je mogoče ne bil nikdar več srečal. V neumni blaznosti sem bežal pred njo, ker sem mislil, da je vezana drugje, ker sem jo viden v objemu njenega brata. O tem, vam bova pozne natančenje povedala. Sedaj bova najprej med seboj sklenila stalen mir. Ali ne sedaj še sprejmeste za svojega sina, ljuba mati? Zaslužil nimen, toda od sedaj naprej se hočem pošteno potruditi, da to zaslužim.

Gospa Lavra sklene roke.

— Ljubi Bog, — ljubi Bog — zahvaljujem se ti. Oh, Gustav — kaj ne, sedaj prideš domov? Cela moja hiša ti je odprta — tukaj je vse troje!

Gustav ji poljubi lepe roke.

— Tega ne morem sprejeti, ljuba mati, ker me je tako sram.

V bojevi ljubeznivosti mu z roko gladi čelo.

— Ne, Gustav, ponosno moram imeti svoj vhod v to hišo. Tvoj oče je umrel v miru; vedel je, da boš enkrat gospodar na njegovem domu. O, Gustav, zelo te je imel rad. Tekom njegove bolezni vsa postal dobra prijatelja. Tvoje matere ni nikdar pozabil. Tvoje in njene slike ni nikdar pustil s svoje pisalne mize. V zadnjih svojih letih je marsikaj obžaloval, kar je prej napravil in bit je vesel, da se mi je mogel izpovedati. V ljubezni do tebe sva si ostala zvesta prijatelja. Mnogo ti bom mogla o tem še pozneje povedati. Saj boš kmalu prišel za vedno v svojo hišo. Tukaj boš mogel v miru živeti in se posvetiti svojemu pisateljskemu delovanju. Dokler sem še pri moči, bom skrbila za obdelovanje posestva. V svojem prostem času se boš tudi ti nekoliko privadi in pozneje, ko ne bom mogla več tako delati, bo tudi oskrbnik prišel tako daleč, da se biš mogel nanič zanesti. Kmalu se bo poročil in bo potem bolj pameten in razumen. Sedaj je včasih malo lahkomišljen, ker je zaljubljen. Za tvoje pisateljsko delovanje ti bo preostalo dovolj časa. Mogel boš napraviti kaj velikega in dobrega. Vem in čutim, da sem se spoznala s tvojimi mislimi, ker sem brala vse, kar si pisal in sem se pri tem marsikaj naučila. Ponosna bom, ponosna, kot prava mati na svojega sina. In če more tvoja plemenita mati, kateri ni primere, gledati na mene, tedaj mi bo dovolila majhen kotiček v tvojem sreu — že zaradi moje ljubezni.

Gustav ji zopet poljubi roko.

— Kako naj sprejmem toliko ljubezni in dobre, ne da bi se sramoval! — pravi tigo.

Gospa Lavra se veselo nasmeje.

— Prav nič te ni treba biti sram. Vem za izhod, da ti ni treba nicesas vzeti od mene. Juta postavim za dedinjo vsega tega posestva. Iz njenih rok boš vse to rajši sprejet, kot iz mojih.

Gustav občuduje njen razum. V resnicu je imela veliko, plemenito srce.

— Nepravi, kakor hoč, z vsem sem zadovoljen. Pred teboj nimam sedaj nikakega ponosa. Vse naj se zgodi po tvoji volji.

In sedaj grem po svojo hevesto. Dala nama boš svoj blagoslov, ker nimava svoje matere.

Gustav vstane in odpre vrata v sosednjo sobo.

— Juta!

In Juta priteče v njegove razprostre roke. V medsebojnem objemu stopita pred staro gospo. Obraz gospe Lavre kaže veliko ginenost. Juta se ji vrže okoli vrata.

— Ali je sedaj vse dobro, draga teta?

Starca gospa jo ljubezni boža.

— Vse, moj ljubi otrok — in tebi se imam zahvaliti, da se je vse tako lepo izvršilo. Bog naj vaju blagoslovi, moja draga otroka! Z vama naj pride nova sreča v to hišo!

KONEC.

Iz Slovenije.

Sevnški vrom pojasnj.

Kakor smo poročali, je bil izvren v noč na 17. julija v Sevnici skrajno drzen vrom v občinski urad. Plen sicer ni bil velik, vendar je bil nival, ki je takoj razgnal sejmarje. Zabliskalo je v zagrmele je samo dvakrat — a že se je razveljelo, da obakrat usodno.

Strela je prvič udarila v poslov-

je posestnika Tepeža pod Babino

goro pri Sv. Štefanu. Gospodar se je mudil v Sevnici na sejmu. A

se hujšje je strela prizadela pose-

nika Janeza Freeceta (po domače

Matejčka) v Trstu pri Sevnici.

Seveda pa Pržič ni prišel naravnost v mestu, mazveč se je med

tem potepal po deželi in izvrševal

razne tativne in vrome. Pred nekaj dnevi se je pojavil v Šmar-

nem pri Litiji, kjer je ukradel

potniku Martini Svetetu iz avto-

mobilu kuvertto s 7950 Din.

Prijel voč vromov po okoliških

vaseh, a pred dnevi se je pojavi-

bil v Mostah, kjer je ukradel ko-

vaškemu pomočniku Rogliču

sosed Turnšek.

Na pomoč prihiteli domači ga-

sile rešili, kar se je še rešili da-

lo ter zabranili, da se ni ogenj raz-

širil. Še na sodnju poslopja, ki so

vredna 80 do 100.000 Din.

Posestnik Freecet je ogenj na-

pravil svojih 15.000 Din škode,

zavarovan pa je le za malečkosten-

zmesek. Nekateri predeli (Čret,

Hrušovje) so bili istočasno pri-

dati tudi zaradi teče.

Ubeglega kaznenca prijeli sred-

Drave.

— 23. julija je pobegnil iz sodne-

ga poslopja kaznenec Štef. Stran-

sek iz Pobrežja pri Mariboru. Dasi-

so beg takoj opazili, ki bilo zas-

tevanje brezuspešno ter je izginil

kot kafra. Strmščka pa so 24. ju-

lijja popoldno že zopet prijeli in

sicer sta ga arirala dva stražni-

ka. Strmšček, ki je bil svoj čas

kot vsak Pobrežan, straten plava-

č, se je 24. julija popoldne zate-

kel v znano ljudsko kopališče na

Selšmiderjevem zemljišču pod

Koroško cesto. Tam si je po dveh

letih privoščil pošteno solnično

pol, obenem pa je bistro pazil o

krog sebe, da ga ne bi zatekli

stražniki. Prišel je v kopališče

v kaznjeniški obleki, imel pa je

že dogovor z nekim znancem, da mu

bodo sem primeli civilno. Polici-

ja, ki je pravilno domnevala, da

se bo Strmšček klatil po Mariboru

ter se zatekel v vročini najbržje k

Dravi, ga je prišla iskat na pra-

vo mesto. Komaj je Strmšček za-

gledal dva stražnika, sicer se je po-

gnal v skoku v Dravo ter zapla-

"GLAS NARODA"

zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko storii. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne posiljamo.

val proti sredini. Stražnika sta ga spremjala na bregu ter kričala čolnjarjem na pomoč. Res je zavoljil neki ribič s svojim čolnom za begunom in ga kmalu dohitel. Prikazalo se je, da je prišel v zadnjem hipu. Strmščka, ki že dve leti

ni plaval, so kmalu zapustile moči in bi bil nedvomno utonil. Udan

no se je prikel za čoln ter se puštil zavesasti do breha, kjer je več izčrpal omahnil na travo ter se dal brez besed ukeniti. Povedal je

da že dva dni ni nicesas jedel ter sam prosil, naj ga odpeljejo takoj

z jetniščico.

Smrtna žrtev tihotanstva.